

TURİZM VE OTELCİLİK MESLEK YÜKSEKOKULU SEYAHAT-TURİZM VE EĞLENCE HİZMETLERİ BÖLÜMÜ
2025-2026 GÜZ YARIYILI İŞLETME YÖNETİMİ DERSİ FİNAL SINAVI

Dersin Kodu/Adı	TURO 2027 İşletme Yönetimi	PUAN	Dersin Öğrenme Çıktıları	Sınav Soru Numarası
Öğretim Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Elif SİS ATABAY		Ö.Ç.1	1,10,11,22,40
Adı-Soyadı- Unvanı			Ö.Ç.2	17,20,28,36,37,39
Dönem	* ☐ Güz ☐ Bahar		Ö.Ç.3	4,5,8,9,15,19,24,29
Sınav Tarihi / Saati	08.01.2026 Saat: 14.00		Ö.Ç.4	7,12,21,23,33
Sınav Süresi / Sınıfı	45 dk.		Ö.Ç.5	14,S32,34
Sınav Türü	☐ Vize ☐ Mazeret * ☐ Final ☐ Bütünleme ☐ Tek Ders		Ö.Ç.6	3,13,31,38
Öğrencinin Adı Soyadı: Öğrenci No: İmzası:			Ö.Ç.7	2,16,18,26,27,35,
Yönerge: Her sorunun doğru cevabı sorunun yanındaki puanlamaya esas olarak yapılacaktır. Toplam 100 Puan			Ö.Ç.8	6,25,

TEST SORULARI (2,5 Puan)

1) Aşağıdakilerden hangisi işletmenin temel amaçlarından biri değildir?

- A) Kâr elde etmek
- B) Sürekliliği sağlamak
- C) Kaynakları etkin kullanmak
- D) Kişisel tatmin sağlamak

2) Planlama fonksiyonunun ilk aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amaçların belirlenmesi
- B) Yürütme
- C) Örgütlenme
- D) Koordinasyon

3) Aşağıdakilerden hangisi yönetimin dinamik fonksiyonları arasında yer almaz?

- A) Yönelte
- B) Örgütlenme
- C) Denetim
- D) Koordinasyon

4) İşletmenin üretim miktarını artırarak büyümesi hangi büyüme türüdür?

- A) İç büyüme
- B) Dış büyüme
- C) Dikey büyüme
- D) Yatay büyüme

5) Bir otel işletmesinin restoran hizmetini kendi bünyesinde kurması hangi büyüme türüdür?

- A) Yatay büyüme
- B) İleriye doğru dikey büyüme
- C) Geriye doğru dikey büyüme
- D) Çapraz büyüme

6) Aşağıdakilerden hangisi işletme kurma sürecinin ilk aşamasıdır?

- A) Ön etüt
- B) Yatırım düşüncesi
- C) Kesin proje

D) Ön proje

7) Kapasite kavramı aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Üretim maliyeti
- B) Maksimum üretim düzeyi
- C) Satış miktarı
- D) Pazar payı

8) Aşağıdakilerden hangisi dış büyüme yöntemlerinden biridir?

- A) Yeni makine yatırımı
- B) Birleşme
- C) Kapasite artırımı
- D) Ürün geliştirme

9) Bir işletmenin başka bir işletmeyi tamamen satın almasına ne ad verilir?

- A) Birleşme
- B) Kartel
- C) Devralma
- D) Konsorsiyum

10) Aşağıdakilerden hangisi klasik yönetim yaklaşımının temsilcilerindendir?

- A) Elton Mayo
- B) Adam Smith
- C) Maslow
- D) Frederick Taylor

11) İş bölümü ilkesini savunan yönetim kuramı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sistem yaklaşımı
- B) Klasik yönetim
- C) Modern yönetim
- D) Durumsallık

12) Bir işletmenin belli bir dönemde, normal aksamalar göz önüne alınarak üretebileceği ürün miktarı 70.000 birimdir. Ancak gerçekleşen üretim 60.000 birim ise; Kapasite kullanım oranı=.....dır.

- A) 0.75

- B) 0.25
- C) 0.85
- D) 0.20

13) Yetki ile sorumluluk arasındaki dengeyi savunan ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetki devri
- B) Hiyerarşi
- C) Yetki-sorumluluk dengesi
- D) Merkezileşme

14) Aşağıdakilerden hangisi işletmenin çevresel unsurlarından biri değildir?

- A) Tüketiciler
- B) Tedarikçiler
- C) Çalışanlar
- D) Devlet

15) Bir işletmenin aynı sektörde başka bir işletmeyle birleşmesi hangi büyüme türüdür?

- A) Dikey
- B) Yatay
- C) Çapraz
- D) İç büyüme

16) Denetim fonksiyonunun temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Plan yapmak
- B) Sapmaları belirlemek
- C) Motivasyonu sağlamak
- D) Örgüt yapısı kurmak

17) Ekonomik ve hukuksal bağımsızlıkların korunarak gerçekleştirilen birleşmelerde işletmelerin tüzel kişilikleri, ekonomik ve hukuksal bağımsızlıkları korunur. Aşağıdakilerden hangisi bu tür birleşme şekillerinden biri değildir.

- A) Tröst
- B) Holding
- C) Merger
- D) Kartel

18) İşletmenin finansman fonksiyonu aşağıdakilerden hangisiyle ilgilenir?

- A) Üretim planı
- B) Pazarlama
- C) Personel seçimi
- D) Kaynak sağlama

19) Pazarın aynı ancak ürünün farklı olduğu büyüme türü hangisidir ?

- A) Pazara Nüfus etme
- B) Pazar Değiştirme
- C) Ürün değiştirme
- D) Ürün farklılaştırma

20) Aşağıdakilerden hangisi işletmenin akılcılık ilkelerinden biri değildir?

- A) Verimlilik
- B) Kârlılık
- C) Süreklilik
- D) Ekonomiklik

21) Normal kapasite ile fiili kapasite arasındaki kapasiteye ne denir?

- A) Gerçek kapasite

- B) Teorik kapasite
- C) Atıl kapasite

22) İşletmelerde üretimden elde edilen gelir ile üretim sırasında yapılan maliyet giderleri arasındaki parasal oran aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilmektedir?

- A) Verimlilik
- B) Prodüktivite
- C) Ekonomiklik
- D) Kârlılık

23) Aşağıdakilerden hangisi kapasite türlerinden biri değildir?

- A) Teorik kapasite
- B) Fiili kapasite
- C) Optimal kapasite
- D) Pazar kapasitesi

24) İki yada daha fazla şirketin bütün kaynaklarını bir araya getirerek hukuki varlıklarına son vermeleri ve ortaya yepyeni bir ad altında yeni bir işletme kurmalarına ne denir.

- A) Tam Birleşme
- B) Satın alma

25) İşletme kuruluş aşamalarından hangi aşama “yatırım düşüncesinin somut açılardan uygulanır olup olmadığının değerlendirilmesinde kaynak teşkil etmektedir.” şeklinde tanımlanır?

- A) Fizibilite Etüdları
- B) Değerlendirme ve yatırım kararı
- C) Ön proje aşaması
- D) Kesin proje

26) Bir işletmede yalnızca radyoloji bölümüne yönelik hazırlanan, çevresel değişimlere göre revize edilebilen ve yazılı olarak oluşturulan plan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genel – katı – sürekli plan
- B) Kısmi – esnek – yazılı plan
- C) Genel – esnek – yazısız plan
- D) Kısmi – katı – tek seferlik plan

27) İşletmenin pazarlama fonksiyonu aşağıdakilerden hangisini kapsar?

- A) Tutundurma
- B) Fiyatlandırma
- C) Dağıtım
- D) Hepsi

28) Bir planın 1-5 yıl arasını kapsaması ve işletmenin orta kademe yöneticileri tarafından hazırlanması aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Operasyonel kısa vadeli plan
- B) Stratejik uzun vadeli plan
- C) Taktik orta vadeli plan
- D) Kısmi operasyonel plan

29) Aşağıdakilerden hangisi iç büyümenin dezavantajıdır?

- A) Yavaş gerçekleşmesi
- B) Kontrolün artması
- C) Riskin düşük olması
- D) Kurumsal kültürün korunması

30) Örgütlenme fonksiyonu aşağıdakilerden hangisini içerir?

- A) Amaç belirleme

- B) İş bölümü ve yetki dağılımı
C) Performans ölçümü
D) Sapma analizi

31) Denetim alanının dar olması durumunda ortaya çıkacak örgüt yapısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geniş tabanlı – yatay yapı
B) Az kademeli – esnek yapı
C) Yüksek tavanlı – çok kademeli yapı
D) Düşük tavanlı – yalın yapı

32) İç ve dış büyümenin birlikte uygulanması aşağıdakilerden hangisine yol açabilir?

- A) Yönetim karmaşıklığının artması
B) Riskin azalması
C) Merkezileşmenin artması
D) Kontrolün kolaylaşması

33) Bir işletmenin kapasitesinin altında üretim yapması hangi sonucu doğurur?

- A) Rekabet üstünlüğü
B) Verimliliğin artması
C) Sabit giderlerin azalması
D) Birim maliyetlerin artması

34) Yönetim fonksiyonlarının birbirini tamamlaması hangi özelliği gösterir?

- A) Evrensellik
B) Süreklilik
C) Bütünlük
D) Merkezileşme

35) Bankalarda bireysel, ticari ve kurumsal müşterilere göre farklı birimler oluşturulması hangi bölümlendirme yöntemine örnektir?

- A) Fonksiyon temeline göre
B) Süreç temeline göre
C) Bölge temeline göre

- D) Müşteri temeline göre

36) İşletmenin etkin fakat verimsiz olması nasıl açıklanır?

- A) Amaçlara ulaşım kaynakları israf etmesi
B) Denetimsiz olması
C) Kâr elde edememesi
D) Büyüyememesi

37) Yöneltilme fonksiyonunun etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için aşağıdaki kavramlardan hangisi zorunlu değildir?

- A) Denetim
B) Liderlik
C) İletişim
D) Güç

38) Bir çalışanın iki farklı yöneticiden çelişkili talimatlar alması aşağıdaki örgütlenme ilkelerinden hangisinin ihlal edildiğini gösterir?

- A) Amaç birliği
B) Yetki–sorumluluk denkliği
C) Emir–komuta birliği
D) İstisnalarla yönetim

39) Bir işletmede hızlı büyümenin en kritik sakıncası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Finansman baskısı
B) Kurumsal kültürün zayıflaması
C) Yönetim kontrolünün zorlaşması
D) Hiçbiri

40) İş bölümü ve uzmanlaşma üzerinde duran yönetim kuramcısı kimdir.

- A) H. Fayol
B) Max Weber
C) E. Mayo
D) F. Taylor

Cevapları Geçiniz.

	A	B	C	D		A	B	C	D		A	B	C	D		A	B	C	D
1					11					21					31				
2					12					22					32				
3					13					23					33				
4					14					24					34				
5					15					25					35				
6					16					26					36				
7					17					27					37				
8					18					28					38				
9					19					29					39				
10					20					30					40				

Cevapları Anahtarı

	A	B	C	D		A	B	C	D		A	B	C	D		A	B	C	D
1				X	11		X			21			X		31			X	
2	X				12			X		22				X	32	X			
3		X			13			X		23				X	33				X
4	X				14	X				24	X				34			X	
5		X			15		X			25			X		35				X
6		X			16		X			26		X			36	X			
7		X			17	X				27				X	37	X			
8		X			18				X	28			X		38			X	
9			X		19				X	29	X				39		X		
10				X	20			X		30		X			40				X

Sınav Puanı:
Trabzon Üniversitesi
Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi
Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü
YPZ207 Ayrık Matematik Dersi

2025-2026 Eğitim Öğretim Yılı Güz Yarı Yılı Ara Sınavı

Ders Sorumlusu: Dr. Öğr. Üyesi Özge AYDOĞDU	Sınav Saati: 15:00	Tarih: 15/11/2025
Sınav Salonu: FBDZ14	Sınav süresi: 75 dk	Toplam soru sayısı: 5

Başarılar dilerim.

SORULAR

- 1) a) $p \wedge \bar{q} \rightarrow \bar{q} \vee \bar{p}$ bileşik önermesinin doğruluk tablosunu çizerek totoloji ya da çelişki mi olduğunu belirleyiniz. (7 puan)

ÖÇ1-Yapay zeka problemlerinin formal tanımını yapmak ve bilgi temsili (knowledge representation) sağlamak için ayrık yapıların temel kavramlarını (kümeler, mantık, ilişkiler) kullanır.

- b) $(p \wedge \bar{q}) \vee (\overline{p \rightarrow \bar{q}}) \equiv p$ olduğunu ispat ediniz. (Not: Gerekli dönüşümleri yapabilmek için doğruluk tablolarından yararlanabilirsiniz.) (8 puan)

ÖÇ2-Yapay zeka sistemlerindeki karar mekanizmalarını ve kısıtları modellemek için Boole cebri prensiplerini uygulayabilir ve mantıksal ifadeleri sadeleştirir.

- c) Aşağıda verilen öncüllerden yola çıkarak belirtilen sonuca ulaşmak için gerekli adımları, yanlarında hangi çıkarım kuralını (Modus Ponens, Modus Tollens, Varsayımlı Kıyas vb.) kullandığınızı belirterek yazınız. (15 puan)

ÖÇ8-Yapay zekaya özgü problemleri soyutlayarak, bu problemleri çözüme uygun biçimsel bir dile dönüştürme yeteneği kazanır.

Öncüller:

1. $p \rightarrow q$
2. $q \rightarrow r$
3. $\bar{r}$
4. $p \vee s$

$\therefore s$

- 2) $A = \{1, 2, 3\}$ kümesi üzerinde bir R bağıntısı $R = \{(1,1), (1,2), (2,1), (2,2), (3,3)\}$ olarak tanımlanmıştır. Bu R bağıntısının aşağıdaki özelliklere sahip olup olmadığını, nedenleriyle birlikte belirtiniz. (Her biri 5 puan, toplam 20 puan)

ÖÇ1-Yapay zeka problemlerinin formal tanımını yapmak ve bilgi temsili (knowledge representation) sağlamak için ayrık yapıların temel kavramlarını (kümeler, mantık, ilişkiler) kullanır.

- a) Yansımali mı? Açıklayınız.
- b) Simetrik mi? Açıklayınız.
- c) Antisimetrik mi? Açıklayınız.
- d) Geçişken mi? Açıklayınız.

- 3) a) Bir araştırma enstitüsünde 6 matematikçi ve 7 fizikçi çalışmaktadır. Bu kişilerden, aşağıdaki koşulları sağlayacak şekilde 5 kişilik bir proje komitesi oluşturulacaktır:

-Komitede en az 3 matematikçi bulunmalıdır.

-Matematikçilerden biri olan Ali ile fizikçilerden biri olan Buse, aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle aynı komitede kesinlikle yer almayacaktır.

Bu koşullara uygun kaç farklı komite oluşturulabilir? (15 puan)

ÖÇ1-Yapay zeka problemlerinin formal tanımını yapmak ve bilgi temsili (knowledge representation) sağlamak için ayrık yapıların temel kavramlarını (kümeler, mantık, ilişkiler) kullanır.

ÖÇ 8-Yapay zekaya özgü problemleri soyutlayarak, bu problemleri çözüme uygun biçimsel bir dile dönüştürme yeteneği kazanır.

4) Yandaki 2li tablonun tüm kapsamaları nasıl elde ediliyor, gösteriniz. (5 puan)

	1	2	3	4	5	6	7
A	1	1		1		1	
B		1	1		1	1	1
C		1	1		1	1	1
D		1			1	1	
E	1			1			1

ÖÇ2-Yapay zeka sistemlerindeki karar mekanizmalarını ve kısıtları modellemek için Boole cebri prensiplerini uygulayabilir ve mantıksal ifadeleri sadeleştirir.

ÖÇ7-Bir problemin altında yatan matematiksel yapıyı analiz ederek, kullanılacak algoritmaların doğruluğu, performansı ve sınırlılıkları hakkında çıkarım yapar.

ÖÇ 8-Yapay zekaya özgü problemleri soyutlayarak, bu problemleri çözüme uygun biçimsel bir dile dönüştürme yeteneği kazanır.

- b) 2li tablo Rota algoritmasını uygulayarak minimum kapsamayı bulunuz. (20 puan)

c) 4 bitlik bir dijital giriş (A, B, C, D) ile kontrol edilen bir kasa kilidi tasarlanmıştır. Kilidin açılması ($F=1$), girilen 4 bitlik ikili sayının ondalık karşılığının bir asal sayı olmasına bağlıdır. Ancak, sistemde bir donanım arızası mevcuttur: En dıştaki iki bitin (A ve D) aynı olduğu ve en içteki iki bitin (B ve C) aynı olduğu giriş kombinasyonları sistem tarafından hiçbir zaman algılanamamaktadır. Bu arızalı durumlar ne kilitli ($F=0$) ne de açık ($F=1$) bir durum üretir. Bu bilgilere dayanarak, kilit fonksiyonu doğruluk tablosunu oluşturarak, bu $F(A, B, C, D)$ fonksiyonunu minterm (çarpımlar toplama) notasyonu ile ifade ediniz. (10 puan)

 TRABZON ÜNİVERSİTESİ 2018			İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİBÖLÜMÜ 20.. – 20.. EĞİTİM / ÖĞRETİM YILI YARIYILI DERSİ SINAVI																			
Dersin Sorumlusu																			Aldığı Puan			
Sınav Tarihi / Saati / Süresi																						
Öğrenci Adı Soyadı																						
Öğrenci No											İmza											
Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Program Çıktıları																						

SORULAR

1.